

Årsberetning for Vega kommune 2022

Innholdsfortegnelse

OM ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING.....	2
1.0 ØKONOMISK UTVIKLING OG STILLING.....	2
1.1 Driftsresultat 2022.....	2
1.2 Forklaring til vesentlige budsjettavvik.....	4
1.3 Budsjettgjennomføringen.....	6
1.4 Investeringsregnskapet.....	11
1.5 Finansielle måltall.....	12
1.6 Samfunn og økonomiske utfordringer.....	14
2.0 VIRKSOMHETENS MÅLOPPNÅELSE OG ANDRE IKKE-ØKONOMISKE FORHOLD.....	15
3.0 SYKEFRAVÆR	16
4.0 LIKESTILLING MM	16
5.0 ETIKK.....	17
6.0 INTERNKONTROLL.....	17

Om årsregnskap og årsberetning

Fristen for avleggelse av årsregnskap 2022 var 22.02.23 Vega kommunes årsregnskap for 2022 med dokumentasjon ble levert kommunerevisjonen på Teams 21.03.21. Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger. Årsregnskap med årsberetning overleveres kontrollutvalg og revisjon samt formannskap og kommunestyre for videre behandling.

Kravene til årsberetning følger av kommunelovens § 14-7. Årsberetningen skal redegjøre for:

- forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.
- vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

1 Økonomisk utvikling og stilling¹

1.1 Driftsresultat 2022

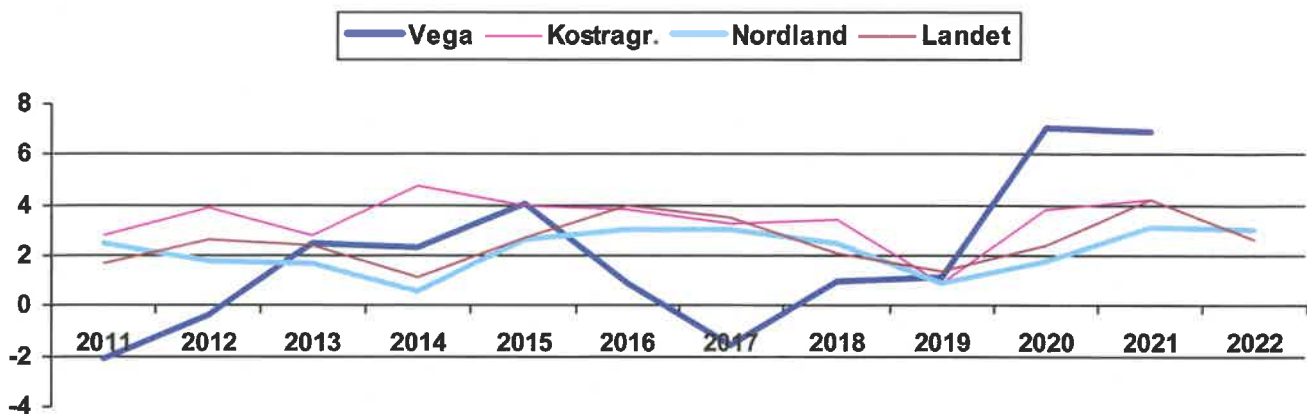
Her er en forenklet oversikt som viser driftsresultatet i kommunen over flere år:

Område	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Innteks- og formueskatt	49 367	32 609	27 179	27 920	26 287	24 851	24 000
Eiendomsskatt	2 291	2 037	1 837	2 184	1 987	1 948	1 932
Rammetilskudd	61 488	70 972	70 297	65 417	65 652	63 362	61 153
Øvrige driftsinntekter	54 594	43 157	40 980	41 138	49 181	38 731	37 722
Sum driftsinntekter	167 740	148 776	140 294	136 659	143 107	128 892	124 807
Driftsutgifter	155 425	143 186	133 822	135 683	139 125	131 189	123 681
Finansinntekter	4 495	4 065	2 672	3 070	1 660	2 018	1 719
Finansutgifter	11 860	9 258	9 646	10 341	11 330	8 445	8 452
Motpost avskrivn	9 745	9 867	10 452	7 864	7 074	6 756	6 773
Netto driftsresultat	-14 695	-10 264	-9 949	-1 569	-1 386	1 966	-1 165
Nto driftsres i %	-8,76	-6,90	-7,09	-1,14%	-0,96 %	1,52 %	-0,93 %

Netto driftsresultat betegnes ofte som et mål på kommunens økonomiske balanse. Netto driftsresultat utgjør positivt 8,76 %. Kostra-tall viser et netto driftsresultat for kommunene (unntatt Oslo) samlet på 2,6 % i 2022. Samme i kostragruppe 14 som vi tilhører.

Netto driftsresultat er ca 2,4 mill kr høyere enn regulert budsjett. I hovedsak skyldes dette høyere driftsinntekter enn budsjettet, høyest avvik på «Overføring og tilskudd fra andre» (i hovedsak sykelønn og momskompensasjon) og ca kr 3,1 mill. kr i økt skatteinntekter og rammetilskudd. Netto finansutgifter ble ca 1,236 mill kr lavere enn regulert budsjett.

¹ Pliktig del av årsberetning etter Kommunelovens § 14-7.

Figuren ovenfor viser utviklingen i netto driftsresultat fra 2011-2022 sammenlignet med Kostragruppen, Nordland og landet u/Oslo (Kostratall pr. 15.03.2023 - foreløpige tall) **Netto driftsresultat viser en betydelig økning fra 2019 til 2022. For Kostragruppen, og fylke viser også en økning mens reduksjon for landet u/Oslo.** Målet for oss er å beholde et positivt netto driftsresultat.

Brutto driftsutgifter viser samlet sett et merforbruk på ca 11,5 mill kr for driften, dersom vi korrigerer for avskrivninger, og sum driftsinntekter en merinntekt på ca 12,7 mill kr. Dette skyldes i hovedsak økte momskompensasjonsutgifter og inntekter (inkl. ref. sykelønn) og økte skatteinntekter.

I årsavslutningen er det gjort regnskapsføringer av inntekter på til sammen ca 1,094 mill kr som gjelder premieavvik og amortisering m/ arbeidsgiveravgift. Premieavviket er en differanse mellom betalt pensjonspremie og aktuarberegnet pensjonskostnad, og som ikke er en reell inntekt kommunen kan disponere. I løpet av perioden 2002-2022 er det ført en "inntekt" i driftsregnskapet slik at sum premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift pr. 31.12.22 utgjør 17 mill kr, med tilsvarende motpost i balansen som skal nedbetales (utgiftsføres) over en periode på 15/10/7 år. Amorteringen/nedbetalingen i 2022 utgjør 3,771 mill kr. I tillegg har vi mottatt premiefond fra KLP (Kommunal Landspensjonskasse) på ca 3,676 mill kr (ekskl. arb.g.avg.). Denne bruker vi til å redusere pensjonspremien tilsvarende. Noen kommuner velger å avsette disse midlene til senere års bruk.

Skattetallene: Skatteinntgangen for kommunesektoren i 2022 var totalt på 265,4 mrd. kroner. Dette er om lag 29 mrd. kroner, eller 12,3 prosent, høyere enn i 2021. Økningen for kommunene var 12,7 prosent og 10,2 prosent for fylkene.

For Vega kommune ble skatteinntgangen på 49,367 mill kr, det er ca 16,758 mill høyere enn 2021 og ca 19,957 mill kr høyere enn opprinnelig budsjett.

Rammetilskuddet ble på 61,487 mill. kr som er 14,363 mill kr lavere enn opprinnelig budsjett. I opprinnelig budsjett ble det lagt inn en økning i forhold til prognosene på 2,650 mill kr. Vi har mottatt tilleggsbevilgning til Covid-19 som er bevilget over rammetilskuddet på 1,307 mill kr. Det ble ikke søkt på de ekstraordinære skjønnsmidlene fra Statsforvalteren i Nordland til dette.

Andre vesentlige overføringer/tilskudd: Kommunen har mottatt kr 9 114 000 fra havbruksfondet som i henhold til regulert budsjett er avsatt til disposisjonsfondet.

Finansområdet: Finansområdet viser et positivt avvik på kr 1 235 702. Finansinntektene ble økt med 1 mill kr i budsjettregulering som følge av økt aksjeutbytte fra Helgelandkraft. Finansutgiftene ble økt med kr 1,5 mill kr som følge av renteøkningen i 2022.

Beregning av minimumsavdrag i henhold til kommuneloven § 14-18 viser at vi har betalt tilstrekkelig med avdrag. Kommunen bør ta sikte på å øke avdragsutgiftene for å redusere en høy lånegjeld.

Lønnsoppgjøret

KS har beregnet årslønnsvekstramme 2021 - 2022 for stillinger som følger Hovedtariffavtalens (HTA) kapittel 4. Hovedoppkjøret i KS-området gikk til mekling. Under meklingen ble årslønnsvekstrammen for kapittel 4 samlet beregnet til 3,84 prosent. For kommuner ble årslønnsvekstrammen beregnet til 3,85 prosent. Vi budsjetterte med en årslønnsvekst på 2,7 % (fra 1.5.).

Samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner

Det vises til egen oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i årsregnskapet. Årets budsjettavvik utgjør kr 4 487 189 (mindreforbruk før strykninger). Med mindre bruk/strykning av overføring til investeringsregnskapet (kr 1 408 664 av budsjettert kr 4 850 000) og strykning av avsetning til disposisjonsfondet (kr 1 969 147 av budsjettert kr 15 114 000) ble budsjettert bruk av disposisjonsfondet på kr 7 865 000 strøket. Etter dette er disposisjonsfondet styrket med kr 13 144 852 og beholdningen på fondet er kr 40 018 605 pr. 31.12.22.

1.2 Forklaring til vesentlige budsjettavvik

Ifølge kravene til årsberetning skal det redegjøres for beløpsmessige budsjettavvik. I tillegg stilles det krav om å redegjøre for eventuelle vesentlige brudd med kommunestyrets premisser for hva bevilgningene skal kunne brukes til. Dette omtales under kap. 2.0. Det er et vesentlighetskrav til hvilke budsjettavvik det skal redegjøres for men hva som er et vesentlig vil kunne være forskjellig fra kommune til kommune. I det følgende legges til grunn vesentlighet, mindre beløpsmessige budsjettavvik redegjøres det ikke for.

Viser til regnskapsskjema *økonomisk oversikt – drift*. I det følgende kommenteres avvikene mellom regnskap og regulert budsjett.

Avvik fra budsjett kan illustreres på følgende måte:

	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik
Driftsinntekter	(167 740)	(154 961)	(12 779)
Driftsutgifter	145 680*	*134 119	11 561
Finansinntekter	(4 495)	(3 200)	(1 295)
Finansutgifter	11 860	11 800	60
Netto avsetninger	14 695	12 243	2 452
Mindre-/merforbruk	(0)	(0)	(0)
( ) Inntekt.			*Ekskl avskrivninger

Driftsinntekter 2022

Kommunens brutto driftsinntekter i 2022 ble ca 12,8 mill kr høyere enn regulert budsjett.

De største avvikene forklares slik:

Brukerbetalinger: Her inngår bl.a. brukerbetalinger innenfor barnehage og pleie/omsorg.

Avvik på kr 316 000 som i hovedsak skyldes lavere inntekt på egenandeler legetjenesten og foreldrebetaling barnehage ca kr 120 000.

Salgs- og leieinntekter: Her inngår i hovedsak husleieinntekter, salg av tjenester og kommunale avgifter. Lavere inntekt på ca kr 90 000 er mindre vesentlig og kommenteres ikke spesielt.

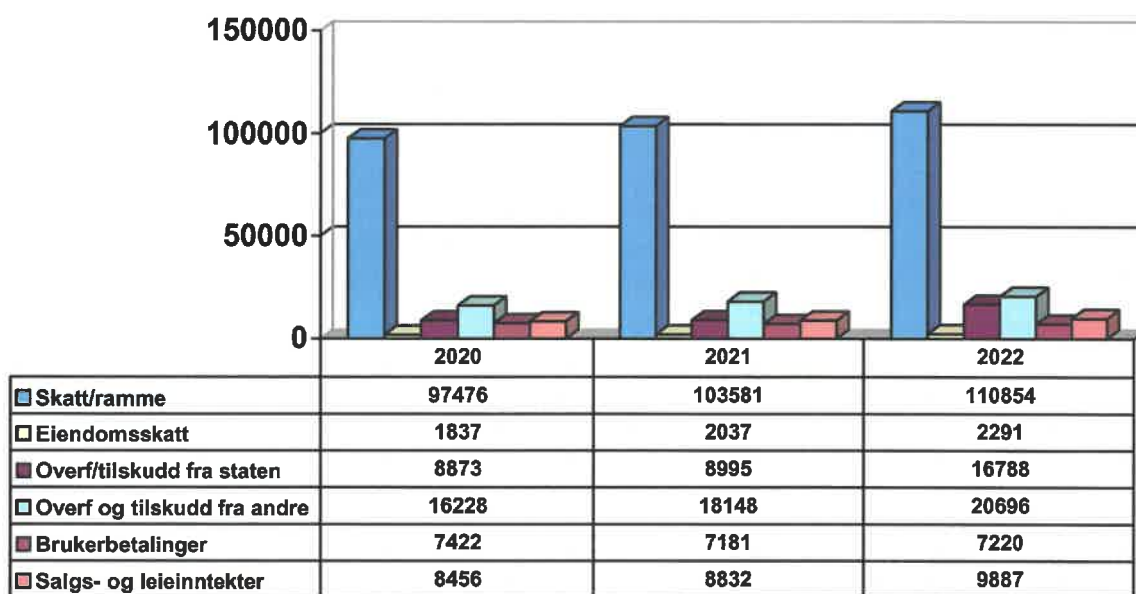
Overføringer og tilskudd fra andre viser en merinntekt på ca 10,871 mill kr i forhold til regulert budsjett. Dette skyldes i hovedsak refusjon sykelønn (6,449 mill kr), høyere refusjon fra staten 1,275 mill kr, refusjon fra andre kommuner ca 1 mill (i hovedsak innenfor undervisning). I tillegg kommer høyere momskompensasjonsinntekter på ca 2,261 mill kr.

Rammetilskudd viser en lavere inntekt i forhold til opprinnelig budsjett med ca 14,363 mill kr, i forhold til regulert budsjett 11,363 mill kr. Jfr. kommentar om økning skatteinntekter nedenfor.

Andre statlige overføringer og andre overføringer blant annet rentekompensasjon (sykehjem, skole og kirke, næringsfond, havbruksfond, integreringstilskudd). Inntektene er ca 15,8 mill kr høyere enn opprinnelig budsjett og skyldes i hovedsak integreringstilskudd på 6,6 mill kr og havbruksfond på 9,114 mill kr.

Skatt på inntekt og formue viser en høyere inntekt på ca 19,957 mill kr i forhold til opprinnelig budsjett og ca 14,557 mill kr mer enn regulert budsjett. Jfr. omtale ovenfor.

Driftsinntekter fordelt på inntektstype (tall i hele tusen):

Driftsutgifter 2022

Kommunens brutto driftsutgifter (ekskl. avskrivning) er samlet sett ca kr 11,5 høyere enn budsjettet:

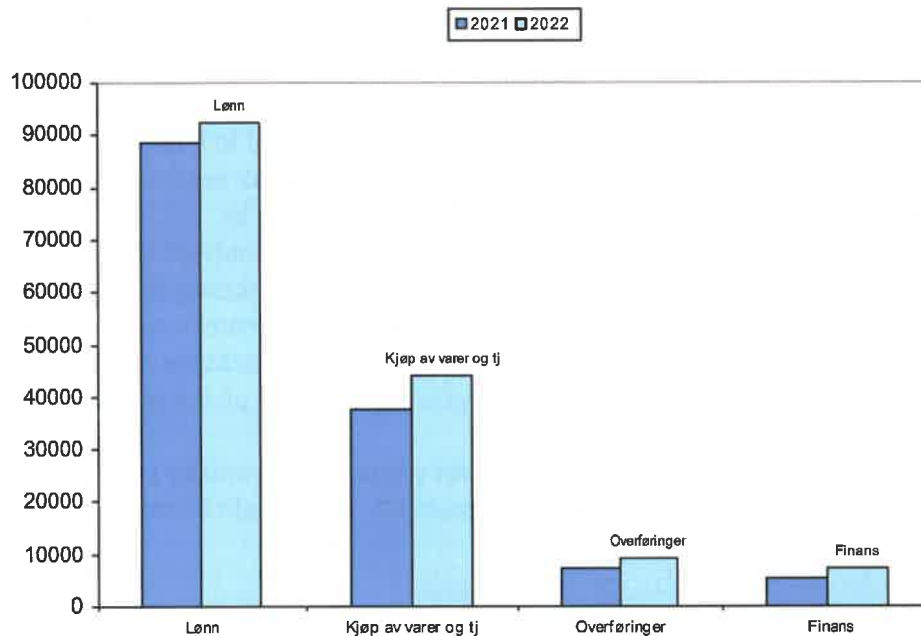
Lønnsutgifter viser et forbruk som er ca 2,724 mill kr høyere enn det regulert budsjett tilsier. Korrigerer vi for merinntekt på refusjon sykelønn (6,449 mill kr) blir det et mindreforbruk på ca 3,7 mill kr. Men dette må også ses i sammenheng med kjøp av tjenester (nedenfor). Bl.a. til kjøp fra vikarbyråer.

Sosiale utgifter viser en lavere utgift på ca 1 mill kr. Jfr ovenfor om ref. sykelønn da refusjonen også inkluderer en del av de sosiale utgiftene. Samlet sett blir mindreforbruket på netto lønnsutgifter og pensjon, hensyntatt refusjon sykelønn - men ikke andre refusjoner knyttet til lønn – ca 4,7 mill kr.

Kjøp av varer og tjenester er ca 6,234 mill kr høyere enn budsjettet. I dette inngår bl.a. kjøp av konsulenttjenester som er ca 2,5 mill kr høyere enn budsjettet. Ca kr 1 mill av dette er refundert fra andre. Kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon er ca 2,2 mill høyere enn budsjettet. Det gjelder i hovedsak innenfor oppvekst (PPT og undervisning av elever i andre kommuner).

Overføringer og tilskudd til andre er ca 3,620 mill kr høyere enn budsjett. I hovedsak gjelder dette høyere momskompensasjon og avskrivning av fordring på kr 285 000.

Kommunens brutto driftsresultat er dermed ca 1,2 mill kr høyere enn budsjettet (ekskl. avskrivn).

Driftsutgifter fordelt på type utgifter 2022 og 2021:

Som vi ser av figuren er driftsutgiftene høyere i 2022. Finansutgifter er økt med ca 2,6 mill kr og skyldes i hovedsak økte renter. I renteutgiftene inngår også forsinkelsesrenter på til sammen kr 285 926. Årsaken til høy kostnad på disse rentene er korrigerings av moms på Gardsøya havn. Vi mottok også renteinntekt på denne korrigeringen på kr 116 392. Finansinntektene (inkl. forsinkelsesrenter) er økt med ca kr 430 000 og skyldes i hovedsak økte renteinntekter på innskudd.

1.3 Budsjettgjennomføringen

Budsjettgjennomføringen omhandler i hvilken grad de politiske vedtatte budsjetterammer (netto) er overholdt. Det skal utarbeides kvartalsvise økonomirapporter (inkl. 2 halvårsrapporter til kommunestyret) fra hvert ansvarsområde hvor eventuelle omprioriteringer gjennomføres i form av budsjettreguleringer. Kvartalsrapportene pr. 01.04. og 01.10. behandles kun av formannskapet (dersom vesentlige forhold går disse videre til kommunestyret) mens kvartalsrapportene pr. 01.07. og 01.12. (økonomiske halvårsrapporter) blir lagt fram for kommunestyret. I 2022 ble det ikke levert kvartalsrapporter til formannskapet. Vi er pålagt å opplyse om vesentlige forhold i regnskapet.

Tabellen under viser en sammenstilling av sum utgifter og inntekter, og avviket mellom (regulert) budsjett og regnskap for virksomhets- og ansvarsområdene (jfr. bevilgningsoversikt drift):

		Regnskap-22	Reg.budsj	Avvik
Ansvar	Oppvekst, livsutfoldelse og kultur	32 672 195	33 550 417	-878 222
1110	Rektor	24 347 741	24 870 803	-523 062
1120	Styrer Gladstad bh	7 425 759	7 748 275	-322 516
1510	Biblioteksjef	898 695	931 339	-32 644
	Helse, pleie og omsorg	46 522 414	46 092 480	429 934
1200	NAV/sosial	1 451 484	1 593 943	-142 459
1210	Barnevern	5 040 738	4 859 733	181 005
1220	Psyk.sykepleier	480 671	477 858	2 813
1300	Helse-/legetjeneste	8 196 303	8 434 918	-238 615

		Regnskap-22	Reg.budsj	Avvik
1310	Helsesykepleier	650 702	775 787	-125 085
1400	Leder hjemmetjeneste	6 989 485	7 130 789	-141 304
1410	Leder institusjon	23 713 031	22 819 452	893 579
	Verdensarv, natur og kulturarv	3 689 819	3 611 983	77 836
1030	Miljøvern sjef	933 407	997 921	-64 514
1500	Kultur	2 756 412	2 614 062	142 350
	Næringsutvikling og bosetting	15 717 668	13 703 493	2 014 175
1020	Næring/landbruk	2 127 609	1 266 015	861 594
1600	Teknisk sjef	13 590 059	12 437 478	1 152 581
	Sentraladministrasjon	14 220 955	14 488 827	-267 872
1000	Kommunedirektør	9 083 529	9 583 546	-500 017
1040	Økonomi	2 802 882	2 781 635	21 247
1060	Flyktningetjenesten/sentraladm	2 334 544	2 123 446	211 098
	Fellesutgifter og finanser	-4 947 947	-4 668 000	-279 947
1800	Fellesutgifter og finanser	- 4 947 947	-4 668 000	-279 947

Minus betyr positivt avvik. Avskrivninger er ikke belastet ansvarsområdene. Bruk og avsetning fond ikke med.

Kommentarer til avvik er kommentert av leder på de ulike ansvarsområder.

Virksomhetsområde Oppvekst, livsutfoldelse og kultur

Mindreforbruk: kr 878 222. Bruk av fond kr 140 000 ikke tatt med.

Ansvarsområde 1110 Rektor:

Mindreforbruk på ca kr 523 000. Bruk av fond kr 70 000 ikke tatt med.

Mindreforbruket skyldes stort sett refusjon for gjesteelever som vi ikke kan budsjettere med (elever i beredskapshjem), samt sykkelønnsrefusjon, der skolen ikke har klart å rekruttere vikarer i alle stillinger. I tillegg har vi hatt flere barn på SFO enn vi har kalkulert med, og dermed mer dekket i foreldrebetaling. Voksenopplæring viser en merutgift på kr 170 000. Refusjon integreringstilskudd som er inntektsført på ansvar 1800 Finans og fellesutgifter.

Ansvarsområde 1120 Styrer barnehage:

Mindreforbruk kr 322 000 Med bruk av fond kr 70 000 blir det et positivt avvik på kr 392 000.

Ingen vesentlig avvik beløpsmessig. Det har vært utfordringer med å skaffe personell/vikarer slik at dette er med på mindreforbruket. Barnehagen har vært uten styrer størstedelen av året. Som følge av mangel på personell har det vært gjennomført reduksjon av åpningstidene.

Ansvarsområde 1510 Bibliotekstjenesten:

Ingen vesentlig avvik.

Virksomhetsområde Helse, pleie og omsorg

Merforbruk: kr 429 324. Netto avsetning/bruk av fond reduserer merforbruket til kr 379 000.

Ansvarsområde 1200 Sosial/NAV

Mindreforbruk kr 142 459. Det ble inngått en interkommunal samarbeidsavtale med NAV Sør-Helgeland fra 01.01.2021. Regnskap økonomisk sosialhjelp/kvalifiseringsstønad er ca kr 100 000 lavere enn regulert budsjett.

Ansvarsområde 1210 Barnevern

Merforbruk kr 181 000. Korrigeres det for avskrivning av tapt fordring på kr 285 000 blir det et mindreforbruk på ca kr 104 000.

I forhold til opprinnelig budsjett ble det et positivt avvik på ca kr 700 000 ekskl. avskrivningen. Ifølge rapport fra Sør-Helgeland barneverntjeneste ble et mindreforbruk forklart slik:

- det vil foreligge en større utgift de siste to måneder av året men dekkes inn av mindre utgifter
- det er satt inn mindre tiltak i fosterhjemmet en planlagt i perioden
- mer i refusjon fra staten enn budsjettert, ca. kr 107 300,- i år, dette er etterslep 2021

Ansvarsområde 1220 Psykiatritjenesten

Ingen vesentlig avvik.

Ansvarsområde 1300 Leder helse:

Mindreforbruk kr 238 615.

Kommentar fra helse- og omsorgsleder: Legetjenesten har et lite mindreforbruk etter regulert budsjett. Vi fikk etter søknad på utlyste tilskudd fra Helsedirektoratet innvilget betydelige beløp. Målet med den ene tilskuddsordningen er å bidra til bedre rekruttering og redusert vaktbelastning i kommunens legevaktordning i kommuner med særskilte rekrutteringsordninger. Mye av tilskuddet gikk til innleie av legevikarer. Hensikten med den andre tilskuddsordningen (ALIS, allmenlege i spesialisering) er å få flere leger til å starte opp med og fullføre spesialisering i allmenmedisin. Hos oss går en lege i denne spesialiseringen. Uten tilskudd ville gitt merforbruk på området. I september 2022 fikk vi ansatt ny lege og i tillegg turnuslege/LIS1, altså 4 leger totalt på legekantoret. Innleie av vikarleger har således siden september vært unngått. Inntektene fra refusjoner etter legekonsultasjoner fra Helfo har gitt oss en betydelig merinntekt. Det har i 2022 vært nødvendige merkostnader utover budsjett til datalicenser og datatjenester. I tillegg ikke budsjetterte kostnader Covid 19 (ca kr 298 000 som inngår i rammetilskuddet på ansvarsområde 1800 Finans og fellesutgifter).

Fysioterapi: Ingen vesentlig avvik.

Veterinær: Positivt avvik på kr 109 000. Høyere refusjon enn budsjettert.

Helgeland Rehabilitering: Ingen avvik. Regnskap i henhold til budsjett kr 300 000

Kommunepsykolog, interkommunalt: kr 214 639, budsjettert kr 200 000. Det har ikke lyktes å få rekruttert nye i stillingen.

Ansvarsområde 1310 Helsesykepleier:

Mindreforbruk: kr 125 085 som i hovedsak skyldes vakanse i stillingen.

Ansvarsområde 1400 Hjemmetjenesten:

Mindreforbruk: kr 141 304. Bruk av fond kr 100 000 til finansiering av utgifter er ikke tatt med. Vikarforbruk/lønn ekstrahjelp og overtid ved fravær har merforbruk ihht budsjett. Ikke budsjetterte Covid 19 utgifter som utgjør ca kr 76 802.

Ansvarsområde 1410 Institusjon:

Merforbruk 893 579. Kommenter til dette fra helse- og omsorgsleder:

Dette skyldes utfordringer med å få besatt ledige sykepleierstillinger, noe langtidsfravær og lite tilkallingsvikarer-spesielt i ferieavviklingen. Dette førte til at vi måtte leie inn vikarer fra vikarbyrå for å opprettholde forsvarlig drift av avdelingen. Som kjent er innleie fra vikarbyrå svært kostbart. Manglende bemanning førte også til økte kostnader ved bruk av overtid og lønn til vikarer.

Tidligere år har det vært mulig å redusere vikarbruk og overtid når det har vært noe mindre belegg på langtidsplasser på avdelingen. Det har ikke vært mulig å redusere vikarbruken i 2022 da avdelingen har hatt tilnærmet fullt belegg hele året. Høyt belegg på institusjon har også medført at vi ikke har klart, som tidligere år, å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Dette har resultert i regninger fra sykehus på betydelig beløp totalt i 2022 (ca kr 120 000). På tross av dette har avdelingen levert gode tjenester og de ansatte har stilt opp ekstra ved behov.

Noen poster nevnes her ifht merforbruket/utgifter over budsjett:

- Covid 19 (ca kr 260 000 som inngår i rammetilskuddet på ansvar 1800 Finans og felleutg)
- Matvarer og forbruksmateriell som følge av prisstigning og høyt belegg
- Lisenser dataprogram
- Inventar og utstyr

Virksomhetsområde verdensarv, natur og kulturarv

Ingen vesentlig avvik.

Ansvarsområde 1500 Kultur:

Negativt avvik på kr 142 350.

Tilskuddet til IL Vega ble kr 32 000 høyere enn budsjettert. Høyere utgift til Helgeland Museum pga prisstigning kr 24 000, for lavt budsjettert tilskudd til kultur- og musikksskole kr 104 000. Det ble budsjettert med bruk av disposisjonsfond kr 215 000 som ikke er inntektsført på grunn av strykninger. Det ble budsjettert med utgifter til barne- og ungdomsarbeider i tråd med kommunestyrets vedtak men ikke tilsatt noen i 2022.

Ansvarsområde 1030 Miljøvernssjef:

Ingen vesentlig avvik.

Mye arbeid med saken om Kystplan Helgeland, noe som har vært utfordrende i forhold til fremdriften av øvrige oppgaver. Et forsiktig estimat er 100% stilling bruk til dette arbeidet i 2022. Dette er den totale ressursbruken for miljø og teknisk avdeling.

Virksomhetsområde Næring og bosetting

Med bruk og avsetning av fond framkommer et negativt avvik på ca kr 200 000.

Ansvarsområde 1600 Tekniske tjenester:

På dette ansvarsområdet framkommer et samlet negativt avvik på kr 627 000 dersom avsetninger til og inntekter fra fond tas med.

Kommentar til avvik:

12041 Adm. teknisk: Mindreutgift lønn pga vakanse/ikke ansatt i budsjetterte stillinger

13001 Rådhus: Merutgift lavere utleieinntekt

22141 Barnehagebygg: Merutgift renhold (jfr ikke vedtatt driftstiltak)

22241 Skolebygg: Merutgift renhold (jfr ikke vedtatt driftstiltak)

26501 Kommunale boliger: Merutgift pga lavere utleieinntekt ved oppussing av boliger

33242 Vintervedlikehold: Ikke mulig å budsjettere riktig.

33541 Grøntanlegg: Ikke budsjettert med kr 200 000,- i overføring til Vega kirkelige fellesråd.

Kr 250 000,- i feilføring lønn til funksjon 33241 Sommervedlikehold vei og 33242

Vintervedlikehold vei.

Ansvarsområde 1020 Næring:

Ingen vesentlig avvik.

Virksomhetsområde Sentraladministrasjonen

Ingen vesentlige avvik. Kr 267 867 i mindreutgift.

Ansvarsområde 1000 Kommunedirektør:

Fellesutgifter, IKT/digitalisering, bedriftshelsetjeneste, sentraladministrasjon, godtgjørelse/utgifter folkevalgte, ulike utvalg og revisjon føres her. Største avviket er på funksjon 12006 IT på kr 280 000. Dette skyldes i hovedsak kjøp av tjenester og merutgifter knyttet til våre felles IT-systemer.

Frivilligsentralen viser et positivt budsjettavvik på ca kr 185 000 og skyldes sykefravær og lavere aktivitet. Det er leid inn vikar som tilsvarer ca 30-40 % stilling. Statstilskudd er avsatt til senere års bruk.

Ansvarsområde 1040 Økonomi:

Ingen vesentlig avvik.

Ansvarsområde 1060 Flykningetjenesten:

Merutgift på ca kr 184 000 som skyldes høyere aktivitet som følge økt bosetting av flyktninger. Dekkes av integreringstilskuddet som er ført på ansvarsområdet 1800 Finans og fellesutgifter. Tilskudd fra IMDI utgjorde kr 6 595 800 i 2022. I tillegg tilskudd til voksenopplæringen på kr 225 000.

Kommunestyret vedtok å bosette 50 flyktninger i løpet av 2022 og 2023. I 2022 bosatte vi 37 personer fra Ukraina. Vi har bosatt 7 personer i 2023, så det gjenstår å bosette 6 personer før vi når målet. Vi har formidlet 5 kommunale og 14 private boliger.

Generell kommentar vedrørende avvik på ansvarsområdene:

Det foreligger ingen vesentlige negative avvik (over 1 mill kr) på noen virksomhets- og ansvarsområder i forhold til regulert budsjett dersom det korrigeres for inntekter som bruk av fond. De største negative avvikene er på ansvarsområdet 1410 Institusjon (Vega syke- og aldersheim) på ca kr 893 000 og ansvar 1600 Teknisk sjef på ca kr 627 000 (inkl. avsetn/bruk fond).

Utgifter og inntekter/kompensasjon i forbindelse korona:

Vega kommune har fått kompensasjon for utgifter i forbindelse med Covid-19 i rammetilskuddet på kr 1 307 000. Beløpet er inntektsført på ansvarsområdet 1800 Fellesutgifter og finanser og ikke fordelt på tjenesteområdene. Utgifter i forbindelse med korona, som føres på eget prosjekt, viser i 2022 kr 751 502 men det må tas i betraktning at det kan være flere utgifter som burde vært ført på dette «prosjektet».

1.4 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er avlagt i balanse.

Avvik i investeringsregnskapet:

Sum brutto investeringsutgifter. Inntektene knyttet til investeringer er ikke tatt med. Det er kun vesentlige avvik som kommenteres. Jfr. bevilgningsoversikt investering.

Prosj	Prosj(T)	Beløp	Rev. budsjett	Avvik
41203	Ny programvare Agresso	180 313	-	180 313
41300	IT	-	200 000	- 200 000
41312	Elements	358 222	100 000	258 222
41313	Streaming	219 660	162 500	57 160
41314	Nytt IT-system	329 736	300 000	29 736
42213	Lekeskur barnehagen	182 335	187 500	- 5 165
42501	Forprosjekt Folkehøyskole	-	200 000	- 200 000
44515	Sundsvoll Friluftsområde	-	200 000	- 200 000
44515D	Planlegging aktivitetsområde	77 903	-	77 903
44517	Sundsvoll-toalett	24 500	-	24 500
44518	Fuglekikkerhus/gapahauk Sveavatnet	476 308	300 000	176 308
45400	Idrett	-	400 000	- 400 000
45603G	Servicebygg-lager	227 142	1 500 000	- 1 272 858
46100	Bygninger(adm.,skole.barneh...)	-	300 000	- 300 000
46105B	Uteområdet Vega oppvektssenter (2012)	-	200 000	- 200 000
46105D	Låssystem skole	-	200 000	- 200 000
46105E	Sal og scene	-	200 000	- 200 000
46114A	Omsorgsbolig Høgåsen -uteområde	-	100 000	- 100 000
46122	Gamle Prestegården - Bolighus	248 586	1 000 000	- 751 414
46122A	Prestegården, rest.vinduer	273 467	-	273 467
46122B	Prestegården 2	1 656	-	1 656
46124	Klippeutstyr Vega Kirke	8 458	-	8 458
46125	Ny brannstasjon - 2020	10 385 099	15 750 000	- 5 364 901
46128	Livløpsboliger -renovering/oppgradering	959 638	1 000 000	- 40 362
46129	Kommunale boliger -renovering/oppgrad	739 833	800 000	- 60 167
46131	Toalett blåskola	355 133	-	355 133
46132	Plattinger kommunale bygg	143 719	-	143 719
46133	Ventilasjon - barnehage	679 505	850 000	- 170 495
46216	Tomteområde - Rørøy	2 568 441	7 500 000	- 4 931 559
46218	Gatelys-Gladstad	147 582	437 500	- 289 918
46224	Asfaltering kommunale veier	4 133 360	8 500 000	- 4 366 640
46227	Ylvingen hurtigbåtkai	154 551	-	154 551
46228	Kommunale veier Gladstad 2021	123 750	-	123 750
46303	Oppgradering råvannforsyning	230 228	-	230 228
46504	Stedsutvikling Gardsøya fra 2017	-	200 000	- 200 000
46608	Utleiebygg-Gardsøya	1 546 909	4 600 000	- 3 053 091
46609	Gangbane/kai (Gardsøya)	64 070	-	64 070
	Sum fordelt	24 840 105	45 187 500	-20 347 395

Minusbeløp er mindretgift

Avviket (sum mindreutgift) er kr 20,3 mill kr. De prosjekter som viser budsjettavvik i 2022 (positive tall under ”avvik”) i tabellen ovenfor er i hovedsak finansiert med merinntekt, fra bl.a. momskompensasjonen, tilskudd og lån. Dette gjelder blant annet samlet budsjettavvik på kr 283 581 på prosjektene under 46122 «Prestegården» og investeringer i utstyr og programvare innenfor IT (prosjekt 41300-41314 og 41203) på kr 325 431. Her ble det ikke tatt høyde for alle utgiftene. Prosjekt 46303 Oppgradering råvannforsyning ble vedtatt i 2021 med en investeringsutgift på kr 200 000 men ble ikke regulert inn i budsjettet for 2022. Det gjelder også pprosjekt 46 131 Toalett blåskola som ble vedtatt i 2021 med en investeringskostnad på kr 320 000. Prosjekt 44518 Fuglekikkerhus viser en merutgift på kr 176 308 som er finansiert med refusjon fra Vega verneområdestyre.

Flere av prosjektene viser mindreutgift da de ikke ble igangsatt eller ferdigstilt i 2022. Det gjelder prosjekt 46125 Brannstasjon, prosjekt 46216 Tomteområde Rørøy og prosjekt 46224 Asfaltering. Både prosjekt 46608 Utleiebygg Gardsøya (knyttet til hurtigbåtkai) og prosjekt 45603 Servicebygg Gardsøya ble påbegynt i 2021 og fortsetter i 2023. Prosjekter innenfor skole og barnehage, bygninger og uteområde, ble heller ikke igangsatt i 2022. Korrigering av moms knyttet til Gardsøya havn er ikke tatt med i investeringsoversikten.

1.5 Finansielle måltall

Årsberetningen skal redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Rapportering tilbake på de finansielle måltallene blir derfor en sentral del av årsberetningen. Eksempler på finansielle måltall som viser utvikling i kommunens økonomi er lånegjeld, netto driftsresultat og disposisjonsfond. Det er sammenhengen av store lån, lavt disposisjonsfond og lavt driftsresultat som gir utfordringer. Vega kommune har vedtatt følgende finansielle måltall i økonomiplanen for 2021-2024:

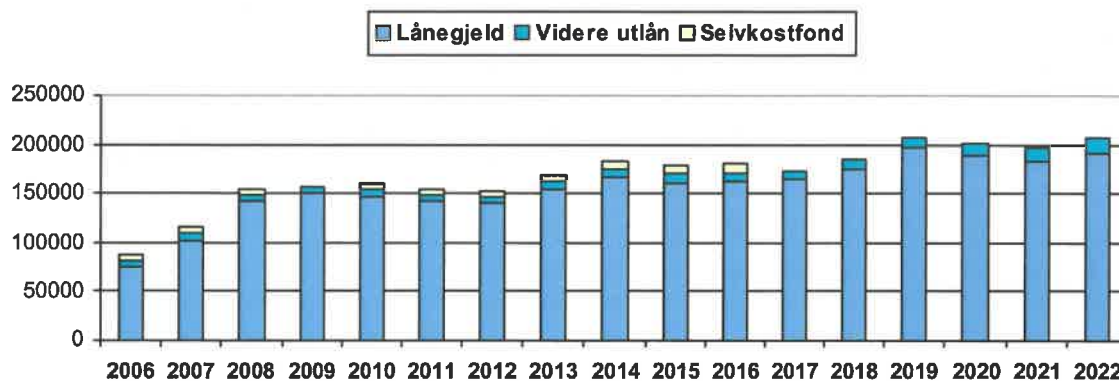
- Gjeldsgrad: 100 % (av brutto driftsinntekt)
- Netto driftsresultat: 0 % (bør bygges opp til 2 %)
- Disposisjonsfond: 8 % (bør bygges opp til 10 %)

Lånegjeld

Gjeldsbelastning og konsekvensene låneopptak har for driften er svært viktig for den økonomiske styringen i nesten alle norske kommuner. Det bør derfor knyttes noen indikatorer til finansieringsstruktur og rente- og avdragsbelastning. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter sier oss hvor mye av kommunens langsiktige gjeld som skal betjenes av kommunens ordinære driftsinntekter. Det finnes flere indikatorer og nøkkeltall. Et viktig poeng med nøkkeltall knyttet til finansiering er at kommunen ønsker å begrense hvor stor andel av inntektene som går til å betjene gjeld. Det er først og fremst utgiftene knyttet til gjelden som er interessant, fordi høye finansutgifter reduserer tjenestetilbudet. Rente- og avdragsbelastning vil normalt også si noe om hvilken finansieringsstrategi kommunen har og hvor mye lån nye prosjekter finansieres med.

Kommunens langsiktige gjeld har økt fra 81,8 mill i 2006 til 191,7 mill i 2022 (ekskl. videreutlån og forskuttering) med en økning fra 2021 til 2022 med ca 8 mill. kr. Økningen i lånegjeld fra 2006 skyldes låneopptak til skole, barnehage, vei, havn, vann, avløp, restaurering kommunale bygg, brannstasjon, opparbeidelse tomter, verdensarvsenter, fiskerhavn, idrettsanlegg, omsorgsboliger, IKT og digitale løsninger.

Kommunens lånegjeld har hatt slik utvikling fra 2006:

Figuren over viser hvor mye av lånegjelden som gjelder videreutlån (startlån), men ikke hvor mye av gjelden som er selvkostlån (VAR (Vann-avløp)) og andre lån det knyttes inntekter til. Administrasjonen har foretatt en «grov» beregning av dette og funnet at ca 30 % (55,8 mill kr) av kapitalen/gjelden kan sies å være selvkost-/inntektslån. Dette er 2019-tall.

Finansutgifter-/inntekter

Forvaltning av kommunens finanser utøves i henhold til det vedtatte finansreglementet. Jfr. egen rapportering. Kommunen fikk i 2022 en samlet avkastning på sine finanser på kr 1 101 993. (bankinnskudd). I tillegg kommer renteinntekter fra Helgelandskraft på kr 113 752.

Avdragsbelastningen i drift er kr 6 931 594 (2021: kr 7 202 252) og ligger over «minimumsavdrag» ihht KL § 14-18.

I renteutgiftene på kr 4 929 490 inngår forsinkelsesrenter på kr 280 038 som følge av korrigerende moms fra tidligere år vedr. Gardsøya havn/kai. I renteinntektene på kr 1 492 892 inngår kr 116 392 som følge av det samme.

Aksjer, andeler og utbytte: Aksjeutbytte utgjør kr 3 003 893 der kr 2 981 664 er utbetalt fra Helgelandskraft.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat ses gjennomgående på som det viktigste måltallet for kommunal økonomi. Netto driftsresultat som resultatmål viser hvor mye av driftsinntektene som er disponible til avsetninger eller finansiering av investeringer. Tallet må ses på over flere år. Pr. i dag er resultatgrad det eneste nøkkeltallet hvor det er gitt sentrale føringer. Teknisk beregningsutvalg (TBU) har gitt anbefalinger at tallet bør være 1,75 %. Vega kommunes resultatgrad i 2022 er 8,76 og viser en gunstig utvikling fra 2017. Jfr. omtale i pkt. 1 driftsresultat.

Disposisjonsfond

Kommunen bør ha tilstrekkelig buffer til å håndtere midlertidige og uventede fall i inntekter eller økte utgifter. Nivået på kommunens tjenestetilbud skal kunne videreføres uten å bli påvirket av slike midlertidige svingninger. Nivået på kommunens buffer må avspeile kommunens eksponering for risiko. I økonomiplanen satte Vega kommune et mål på 8 % av driftsinntektene med økning til 10 %. Dette målet ble nådd i 2021. I 2022 ble fondet styrket med kr 13,1 mill og utgjør pr. 31.12.22 ca 40 mill. Måltallet ble 23,8 %.

Likviditet og arbeidskapital

Arbeidskapitalen og langsiktig gjeld angir henholdsvis kommunenes likvide stilling og gjeldsbelastning.

Arbeidskapitalen omfatter bankinnskudd, verdipapirer og fordringer på stat, andre kommuner og private, men fratrukket kassakredittlån, sertifikatlån og leverandørgjeld. Arbeidskapitalen sier noe om kommunens likvide stilling. Kommunen må ha en likviditetsbeholdning av en viss størrelse siden inn- og utbetalinger ikke kommer til samme tid. Ved å korrigere arbeidskapitalen for forhold som bundne fond og ubrukte lånemidler av eksterne lån får vi arbeidskapitalens driftsdel. Arbeidskapitalens driftsdel viser kommunens grunnlikviditet - den delen av omløpsmidlene som ikke er gjeld eller på annen måte knyttet til bestemte formål. Arbeidskapitalens driftsdel har vært negativ. Dvs at kommunen må legge til andre midler, eks. bundne driftsfond, i den likvide beholdning. Svak/manglende likvid beholdning kan medføre at det i perioder ikke er tilstrekkelige midler til å betale ut lønn. Situasjonen som har vært anstrengt over flere år viser nå en gunstig utvikling.

Sammen med langsiktig lånegjeld uttrykker arbeidskapitalen kommunenes finansielle handlefrihet. Utviklingen i arbeidskapital er skapt av frigjorte midler med fradrag for det som er brukt til investeringer. Utviklingen i langsiktig gjeld bestemmes av forholdet mellom nye låneopptak og avdrag på tidligere opptatte lån og viser kommunens gjeldsbelastning.

Arbeidskapitalen og likviditet:

Tall i 1 kroner	Regnskap 2022	Regnskap 2021	Regnskap 2020
Anskaffelse - anvendelse av midler	- 11 119 995	- 19 238 707	-10 479 663
Endring i ubrukte lånemidler	2 102 997	- 593 297	- 5 488 240
Endring i arbeidskapital	- 9 016 998	- 19 832 004	-15 967 903

Arbeidskapitalen hadde en negativ utvikling i 2022 på ca 10,8 mill kr.

1.6 Samfunn og økonomiske utfordringer

Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolknings sammensetning. Dette har gitt oss store utfordringer de senere år knyttet til å tilpasse utgiftssiden i forhold til inntektene. Både i 2022 og i økonomiplanen 2023-2026 er det budsjettert med bruk av disposisjonsfondet med kr 2,8 mill i 2022, 3,65 mill kr i 2023 og 3,1 mill pr. år fra 2024. Vega kommune har et stadig press på økonomien som må vies stor oppmerksomhet. Investeringer innenfor omsorg, barnehage, skole, idrett- og friluftsliv, verdensarvesenter, fiskerihavn og infrastruktur de siste 7-10 år har gitt oss gjeld helt i 'toppen' og det vil by på store utfordringer framover med å tilpasse driften til økte utgifter knyttet til dette. Likeledes større krav og forventninger til kommunale tjenester. Vega har de siste årene klart å sette av økonomiske reserver. Det er viktig for å møte for eksempel store brukersaker, tiltak for å rekruttere arbeidskraft, omlegginger i inntektssystemet, renteøkning og lignende. Når kapitalkostnadene på lån løper for fullt er det viktig at kommunen får inntekter på den kapitalen som er investert slik at vi beholder et netto driftsresultat som er over det som er anbefalt og i henhold til målsettingen i økonomiplan 2023-2026, ca 2 %.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen er av stor betydning for en kommunes økonomi. Med utgangspunkt i innbyggerne, og deres behov, skal infrastrukturen utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne.

Framskrivning folketall pr. 1. januar (SSB) viser at folketallet er/vil reduseres fra 1 175 (2022) til 1 099 i 2050.

Utviklingen i folketallet de siste 12 årene viser en nedgang på 113. Pr. 1. januar (SSB)

Befolkning

1951	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020	2021	2022
2395	2178	2002	1750	1549	1414	1288	1200	1182	1175

Også sammensetningen av innbyggerne påvirker rammetilskuddet. Hvis antall barn i aldersgruppen 6-15 år (grunnskolealder) endres, vil dette påvirke kommunens inntekter gjennom inntektssystemet i betydelig grad. Det samme vil gjelde hvis antall eldre endres fordi disse to gruppene er sterkt vektlagt gjennom utgiftsfordelingen i inntektssystemet.

Befolknings sammensetningen gjenspeiler ellers en noe "eldre" befolkning enn gjennomsnittet i Nordland. Spesielt i aldersgruppen mellom 67-79 år er det en viss overrepresentasjon, mens kommunen ligger under fylkesgjennomsnittet og kostragruppen² på innbyggere under 6 år.

Dersom utviklingen med nedgang i folketall vil fortsette vil det ha stor betydning for utviklingen av tjenestetilbudet i vår kommune.

2.0 Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen

Her kan det gis opplysninger om utviklingen i tjenester og hvordan utviklingen har vært i forhold til måltall i årsbudsjettet. Vi har som nevnt ovenfor ikke satt noen måltall eller målbare budsjettpremisser i budsjettet for 2022 utover de målsettinger som er satt i kommunens styringsdokumenter som kommuneplanens samfunnsdel, kommunedelplan for samfunns- næringsutvikling og bosetting, økonomiplanen/årsbudsjettet. Etter kommuneloven skal årsbudsjettet vise kommunestyrets prioriteringer, bevilgninger og de målene og premisser som budsjettet bygger på. Budsjettpremisser skal være politikernes premisser for hva administrasjonen skal oppnå for de rammene/bevilgningene de har fått på et område. De skal være så tydelige og objektive at det er mulig å måle i hvor stor grad budsjettpremissene er oppfylt og kommunedirektøren skal i årsberetningen gi dekkende opplysninger om eventuelle avvik.

Uansett så er utgangspunktet for å identifisere vesentlige premisser for bruken av bevilgningene årsbudsjettet. Av budsjettdokumentene til økonomiplan 2022-2025 er sammenhengen mellom økonomiplan og kommunens planverk omtalt. Her framgår at det bør være et mål av vi får til en sammenheng mellom kommuneplan, økonomiplan, årsbudsjett og årsmelding. Gjennom slike gjennomgående prosesser kan vi bli mer tydelige på hvilke mål vi har samt at vi i større grad kan vise i hvilken grad de er oppnådd. Årsmeldingen (inkl. årsberetningen) for 2021 ble inndelt i tråd med den fastsatte inndeling av kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanen samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret i juni 2007 og er nå under revidering. Kommunestyret vedtok 24. februar 2022 oppstart av planlegging og offentlig høring av forslag til kommunal planstrategi 2022 – 2024 og planprogram til kommuneplanens samfunnsdel 2023-2034. Samtidig med høringen har kommunen gjennomført en omfattende medvirkning i lokalsamfunnet. Kommunestyret vedtok den 23.06.22 planstrategi 2022-2024 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2023-2034. Kommuneplanen er forutsatt ferdigstilt innen utgangen av 2023. Den gjeldende kommuneplanen omtales derfor ikke videre her.

² KOSTRA (KOMMune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir informasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Kommunene er gruppert i grupper, etter folke mengde og økonomiske rammebetingelser.

3.0 Sykefravær

Legemeldt sykefravær – egen virksomhet sammenlignet med andre

Viser: Alle aldersgrupper, 4. kvartal, Begge kjønn, Tapte dagsverk i prosent

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
VEGA KOMMUNE	6,6	10,9	6,4	9,3	10,2	9,9	7,0
Kommunal forvaltning	6,9	7,1	7	7,2	7,8	8,1	7,8
Hele landet	5,1	5,2	5,1	5,3	5,5	5,7	5,7

Tabellen viser at sykefraværet har gått ned, vi ligger litt lavere enn hele kommunal forvaltning men høyere enn landet. Det har vært et høyt fravær som følge av pandemien også i 2022 men vi må ha et enda større fokus på sykefraværet. God dialog mellom arbeidsgiver og arbeidstaker er en forutsetning for å lykkes i sykefraværsarbeidet. Dette kan forhindre og forebygge langtidssykefravær og varig utstøtning fra arbeidslivet. Det er planlagt dialogmøter i 2023 med arbeidsgiver, Nav, legetjenesten og bedriftshelsetjenesten i 2023 for å se på ulike tiltak for å redusere sykefraværet.

Inkluderende arbeidsliv (IA)

IA-bedrift har Vega kommune vært siden 2002. Hovedmålet var å forebygge og redusere sykefraværet, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøtning og frafall i arbeidslivet. Avtalen knyttet til IA-avtalen gjelder i perioden 2019-2022. De nasjonale målene i ny IA-avtale er at sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018 og frafallet fra arbeidslivet skal reduseres. For å nå målene er det valgt ut to innsatsområder: Forebyggende arbeidsmiljøarbeid og innsats mot lange og/eller hyppige gjentagende sykefravær. Fra KS sies at sykefravær i dag er den største arbeidsgiverutfordringen i kommunesektoren. Til tross for mange tiltak, prosjekter og innsats i kommunene er fraværet i kommunene fortsatt høyt.

Vår IA-rådgiver har vi jevnlig kontakt med og har vært med på noen av våre møter i Arbeidsmiljøutvalget (AMU). Hun har god, nyttig og oppdatert informasjon til oss om utvikling i sykefravær og tiltak. IA-tjenesten har tidligere avholdt kurs for AMU og ledergruppen knyttet til bl.a. seniorpolitikk og annet forebyggende arbeidsmiljøarbeid knyttet til reduksjon av sykefravær. Bedriftshelsetjenesten møter også på AMU-møter, har avholdt arbeidsmiljøkartlegging for noen virksomhetsområder og har faste, avtalte kontordager på Vega. I tillegg bidrar bedriftshelsetjenesten med rådgivning i enkeltsaker.

4.0 Likestilling mv

I årsberetningen skal det redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling. Likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuelle orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Et stort flertall av kommunens stillinger innehas av kvinner, og flere innehar deltidsstillinger. I de fleste tilfeller er dette etter ønske fra arbeidstakerne. Undersøkelser fra pensjonsleverandøren KLP viser at 7 av 10 kvinner ønsker deltid.

Vega kommune har vedtatt lønnspolitisk plan nedfelt som lokalt lønnsprinsipp at det skal tas hensyn til likelønn og likestilling.

Kommunen har ikke utarbeidet en egen tiltaksplan for å fremme formålet men likestilling mellom kjønnene er et mål innenfor yrkesgruppene som kommunen sysselsetter. Likestilling skal vurderes ved alle kunngjøringer og tilsetninger. Ansatte og ledere skal aktivt fremme likestilling mellom kjønnene. Eksempelvis ved kunngjøring av undervisningsstillinger er dette vurdert. Det søkes også balanse mellom kjønnene på ledernivå.

Kjønnsfordeling i kommunestyret: 6 kvinner og 9 menn.

Medlemmer i likestillingsutvalget er:

Camilla Hestvik - vara Nina Nikolaisen

Marius Vikstrøm Engen - vara Anders Mortensen

Shanea Loney - vara Morten Wika

Det er heller ikke utarbeidet en egen tiltaksplan når det gjelder funksjonsnedsettelse.

Råd for personer med nedsatt funksjonsevne:

Erik O. Raue - vara Eirin Sleteng

Liv Ludvigsen – vara Elin Evensen

Gro Bjørge – vara Olaug Lauvås

Tore Hansen – Wenche Mathisen

5.0 Etiske retningslinjer og varsling

Kommunelovens formålsparagraf § 1-1 markerer tydelig hva som skal kjennetegne kommunens virksomhet, og inneholder blant annet at loven «skal bidra til at kommuner og fylkeskommuner er effektive, tillitsskapende og bærekraftige». Redegjørelsesplikten i kommunelovens § 14-7 innebærer en forventning om at kommuner og fylkeskommuner foretar seg noe for å sikre høy etisk standard, og den gir grunnlag for at det føres kontroll med kommunen innsats. Et viktig fundament for god internkontroll og for å forebygge korrupsjon og misligheter, er etisk standard hos medarbeidere og folkevalgte.

Det er vedtatt etiske retningslinjer i kommunen, men her inngår ikke rutiner for varsling. Dette vil kommunedirektør og ledergruppen prioritere å få på plass i 2023. Likeledes å ta fram de etiske retningslinjene på ny slik at en sikrer at også nyansatte er godt kjent med rutinene.

6.0 Internkontroll

Kommuneloven § 25-1 sier at "kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges". Internkontroll er alt vi gjør for å sikre innbyggerne gode tjenester, overholde lover og regler, følge opp vedtak og planer og være opptatt av kommunens omdømme. For å gjøre internkontrollen mer relevant i det daglige, og for å skape helhet og sammenheng med øvrig styring og ledelse av kommunen, så kan vi si at hensiktene med internkontroll er helhetlig styring og riktig utvikling i kommunen, kvalitet og effektivitet i tjenestene, godt omdømme og legitimitet, etterlevelse av lover og regler.

Nytt system for internkontroll skal etableres sammen med andre kommuner og det bør settes av mer ressurser til internkontroll både sentralt i kommunen og på virksomhets- og tjenesteområdene.

Tiltak som er og vil bli gjennomført:

Et felles kvalitetssystem for HMS, mm i ble tatt i bruk i 2016/2017. Alle prosedyrer/ rutiner er samlet i et felles system. Hver avdeling/tjenesteområde skal beskrive sine prosedyrer. Det er søkemuligheter på tvers, slik at tjenesteområdene kan dele maler og erfaringer. Vi er ikke kommet så langt som vi ønsket mht dette verktøyet og det planlegges kurs og oppdateringer i 2023.

Forvaltningssystem bygg og anlegg/eiendom: Bruk av dataverktøyet Facilit for oppfølging og kontroll av kommunale bygg og anlegg, inkl. registrering av avvik. Behov for oppdatering vurderes.

Avtale med dataleverandør: Vega kommune har avtale med Evry om vedlikehold av fagsystemene

Skoleadministrativt system: Skolen, SFO og barnehage bruker skoleadministrativt system IST.

Dette har vært med på å forbedre rutineene knyttet til lønn, fakturering mm.

Digitale verktøy innenfor lønn og personal: Visma Ressursstyring planlegges innført i 2023. Dette vil styrke internkontrollen og bidra til å effektivisere behandlingen og utbetaling av lønn

Anskaffelse av elektronisk faktureringssystem: Dette ble innført i 2021/22.

Arkiv- og saksbehandlersystem: Det ble i 2021-22 anskaffet nytt saksbehandlingssystem «Elements» sammen med flere kommuner som er med i «Digitale Helgeland». 2022 har vært et innføringsår og erfaringene med det nye systemet er gode. Arkiv: Vi har ikke lukket alle avvik i forbindelse med tilsynet.

Personvern/GDPR

Kommunen har felles personvernombud med flere kommuner i «Digitale Helgeland».

Ledermøter

I ledermøtene gjennomgår kommunedirektøren sammen med sine ledere ulike tema knyttet til internkontroll, herunder det som gjelder økonomi, rapporter fra kommunerevisjonen og tilsynsmyndigheter. Felles budsjett dag på høsten med ekstern bistand fra systemleverandør. Det er brukt forholdsvis mye tid i 2022 til revidering av kommuneplanen.

Økonomi- og finansreglement

Det har ikke vært satt av tilstrekkelig tid til dette i 2022. Viktig at dette kommer på plass slik at vi får gå gjennom alle rutiner. Nytt reglement planlegges lagt fram til politisk behandling høsten 2023.

Vega, 31.03.2023

Brit Skjevling
Kommunedirektør